



GUIA DOCENT D'ASSIGNATURA

aTitulació: Grau en Ciències Religioses					
Nom assignatura: BIOÈTICA – MORAL DE LA VIDA					
Curs	2019-2020			ECTS	4
Període lectiu	De setembre a gener	H. de classe setmanals	1,30h	Àrea	
Professora	Dra. Ester Busquets i Alibés			Llengua	Català

Descripció/Justificació

- Atès que l'ésser humà és, per naturalesa, ètic, cal que l'ajudem, ens ajudem, en la reflexió i en el discerniment de les grans orientacions que han de marcar el nostre comportament davant la vida, tant envers la nostra pròpia vida, com envers la vida dels altres i la vida en general.
- Atès el pluralisme ètic actual, cal donar a conèixer les opcions ètiques més contrastades davant els problemes plantejats per les ciències de la vida i de la salut, en diàleg amb el pensament del Magisteri de l'Església.

Requisits i orientacions prèvies

- Seria interessant que els estudiants tinguessin uns coneixements mínims de filosofia, antropologia i ètica.

Objectius Específics

- Donar una visió panoràmica de la reflexió ètica i bioètica actual davant els grans temes de la vida i de la mort.
- Activar el sentit crític dels estudiants davant de les diverses preses de posició en problemes ètics plantejats per les ciències de la vida i de la salut.
- Adquirir una opinió pròpia sobre els temes estudiats.
- Conèixer els textos de referència de la bioètica catòlica i secular.

Competències

Competències transversals (genèriques)

- Capacitat d'expressar-se correctament oralment i per escrit.
- Capacitat de dialogar i saber fonamentar els propis punts de vista.
- Capacitat de treball en grup
- Capacitat de comprendre textos bàsics d'ètica i bioètica

Competències específiques

- Tenir una idea general sobre la bioètica i els grans corrents de pensament europeu i anglosaxó que la configuren i la seva institucionalització.
- Arribar a un coneixement dels textos de referència sobre qüestions de bioètica.
- Saber valorar les orientacions ètico-jurídiques elaborades per entitats internacionals i locals i institucions privades.

Continguts

1. Antropologia

- 1.1. L'ésser humà, ésser pluridimensional i plurirelacional.
- 1.2. L'ésser humà com animal ètic
- 1.3. Els drets humans.
- 1.4. La dignitat de la persona humana

2. Deontologia

- 2.1. Naturalesa i objectius.
- 2.2. El Codi Hipocràtic.
- 2.3. Continguts d'alguns codis deontològics d'avui relacionats amb les ciències de la salut.

3. Ètica

- 3.1. Ètica i moral.
- 3.2. Les dues dimensions de la vida moral.
- 3.3. Teories ètiques
- 3.4. Ètica i dret.

4. Bioètica

- 4.1. Naturalesa i objectius de la bioètica.
- 4.2. Criteris i metodologies per a prendre decisions.
- 4.3. Comitès de bioètica.

5. Inici de la vida humana

- 5.1. L'estatut biològic, ètic i jurídic de l'embrió humà
- 5.2. Qüestions ètiques i jurídiques entorn de l'avortament
- 5.3. La doctrina de l'Església.

6. Final de la vida humana

- 6.1. Morir, avui
- 6.2. Aspectes ètics i jurídics de les intervencions al final de la vida
- 6.3. Documents de voluntats anticipades i Planificació anticipada de decisions sanitària
- 6.4. La doctrina de l'Església.

7. L'autonomia en la relació sanitària

- 7.1. Dret a la informació i al consentiment informat: fonamentació ètica
- 7.2. El consentiment informat: un procés

Metodologia d'ensenyament-aprenentatge

- Es combinarà la classe magistral amb la lectura conjunta i comentari dels textos més rellevants en el camp de la bioètica.
- Visualització d'alguna pel·lícula relacionada amb els continguts del curs.

Avaluació

Criteris d'avaluació

- Treball sobre el temari explicat a classe (que representarà el 50% de la nota final).
- Lectures i comentaris de text relacionats amb el temari (30%) de la nota final)
- Participació en els debats a classe (20% de la nota final)

Bibliografia bàsica

- Abel, F. (2001). *Bioètica: orígenes, presente y futuro*. Madrid: Institut Borja de Bioètica-Fundación Mapfre.
- Beauchamp, T.L. & Childress, J.F. (1999). *Principios de ética biomédica*, Barcelona: Masson. (Hi ha una cinquena edició en francès i una sisena edició en anglès).
- Cortina, A. (1996). *El quehacer ético*. Madrid: Santillana.
- Droit, R.P. (2010). *La ética explicada a todo el mundo*. Barcelona: Paidós.
- Engelhardt, H.T. (1995)., *Los fundamentos de la bioética*, Barcelona: Paidós.
- Ferrer, J.J. & Alvarez, J.C. (2003). *Para fundamentar la bioética*. Madrid: Desclée de Brouwer.
- Flecha, J.R. (1999). *La fuente de la vida. Manual de Bioética*. Salamanca: Sígueme.
- Gracia, D. (1989). *Fundamentos de bioética*. Madrid: Eudema Universidad. (hi ha una altra edició del 2007)
- Gracia, D. (1991). *Procedimientos de decisión en ética clínica*. Madrid: Eudema Universidad.
- Gracia, D (2004). *Como arqueros al blanco. Estudios de bioética*. Madrid: Triacastela.
- Jonsen, A.R., Siegler, M., Winslade, W.J. (2005). *Ética clínica*. Barcelona: Ariel.
- Marzano, M. (2009). *Qué es la ética aplicada*. Barcelona. Proteus.
- Martinez, J.L. (ed.) (2003). *Javier Gafo, Bioética teológica*: Madrid: Desclée de Brouwer.
- Sgreccia, E. (1999). *Manuel de Bioéthique* (1999), Montréal: Wilson & Lafleur (Hi ha una traducció en castellà a la Biblioteca de Autores Cristianos)..
- Simón, P. (2000). *El consentimiento informado*. Madrid: Troacastela.
- Torralba, F. (1998). *Antropología del cuidar*. Barcelona: Fundación Mapfre Medicina-IBB
- Catecisme de l'església catòlica (1992), nn. 2258-2301
- Comitè episcopal per a la defensa de la vida (1993). *L'Eutanàsia. 100 qüestions i respostes sobre la defensa de la vida humana i l'actitud dels catòlics*. Barcelona: Claret.
- Joan Pau II (1995), *Evangelium vitae*. Barcelona: Claret.
- Congregació per a la doctrina de la fe (2008), *Instrucció "Dignitas personae"*, sobre algunes qüestions de bioètica, Roma.